

Ons kenmerk: E201629378
Relatiekenmerk:

Heerhugowaard, 23-08-2016

Aan de Raad

Aan de Raad,

Een voorbereidingscommissie uit uw Raad heeft een voorstel gemaakt om indicatoren vast te stellen waarmee trends en effecten van beleid te volgen zijn ('effectindicatoren'). Het is het resultaat van een langer bestaande wens en gevoerde discussie over de vraag of en hoe effecten van beleid te meten en/of te volgen zijn.

De commissie neemt vastgestelde kadernota's als uitgangspunt en sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande meet- en monitorinstrumenten zoals Waarstaatjegemeente.nl, de nationale duurzaamheidsmonitor, cbs gegevens, veiligheidsmonitor etc. Ook kiest de commissie ervoor om niet bij elke indicator een streefwaarde vast te stellen. Dit zou suggereren dat trends en ontwikkelingen uitsluitend door gemeentelijke acties beïnvloed zouden kunnen worden of bij de gemeentegrens ophouden. Dit doet geen recht doen aan de complexiteit van maatschappelijk-economische processen.

Zo is een set van indicatoren op verschillende terreinen tot stand gekomen die een indicatie geeft van ontwikkelingen en die kan uitnodigen tot de uitleg over het "verhaal achter de cijfers".

Ons college maakt van de gelegenheid gebruik om een reactie te geven op het voorstel.

Algemene opmerking

Het voorstel van de voorbereidingscommissie sluit aan bij de aanbevelingen die de rekenkamer gaf in het rapport "Meten met één maat" over de beleidscyclus. De rekenkamer adviseerde o.a. om meer inzicht te krijgen in de (gewenste) effecten van gevoerd beleid.

De totstandkoming en het gebruik van de effectindicatoren kan bijdragen aan de meer bewuste inzet van de beleidsinstrumenten om ontwikkelingen (te proberen) bij te sturen. Het geeft ook de mogelijkheid de rolverdeling tussen raad en college verder uit te diepen. Immers, aan de hand van de (cijfermatige) ontwikkeling kan uw Raad ons college om uitleg vragen en kan ons college aan uw Raad uitleg geven over de effectiviteit van beleid.

De aansluiting bij landelijke meet en monitorinstrumenten ondersteunen we. Het geeft inzicht in onze positie ten opzichte van andere gemeenten en geeft de mogelijkheid om van andere gemeenten te leren.

Opmerkingen bij effectindicator veiligheid (Bij16-360)

Inhoudelijk zijn er geen opmerkingen t.a.v. de gekozen indicatoren. Ze zijn in lijn met ontwikkeld onderzoek en regulier gebruikte bronnen.

Als eventueel streefwaarden worden ingevuld stellen we voor om – indien mogelijk en beschikbaar - als referentie te kiezen voor de waarden van Alkmaar, Den Helder en Hoorn vanwege het vergelijkbare stedelijke karakter.

Een aandachtspunt is dat de genoemde bronnen op termijn mogelijk niet meer beschikbaar zijn, zoals de regionale Veiligheidsmonitor. Voor het invullen van de indicatoren zal dan (vanuit Heerhugowaard) separaat een onderzoeksopdracht moeten worden uitgezet waaraan nu niet geraamde kosten zijn verbonden.

Opmerkingen bij effectindicatoren fysiek domein (Bij16-362)

De genoemde indicatoren voor het fysieke domein zijn meetbaar en (merendeels) beïnvloedbaar via gemeentelijk beleid. Hierover hebben we geen opmerkingen.

Wat echter opvalt is dat er binnen het fysiek domein geen indicator is opgenomen voor de duurzame energieambitie en dat ook indicatoren voor bodem-, water en luchtkwaliteit en natuur en landschap ontbreken. Als we streven naar een in alle opzichten toekomstbestendige, gezonde stad is het aan te bevelen deze thema's ook een plek te geven. In de nationale monitor duurzame gemeenten zijn hiervoor indicatoren beschikbaar.

Opmerkingen bij de effectindicator sociaal domein (Bij16-364)

Bij de effectindicatoren die bestaande onderzoeken en monitors gebruiken hebben we geen inhoudelijke opmerkingen.

Bij de indicator “% inwoners dat weet waar ze met de hulpvraag naar toe moet” merken we op dat we geen inzicht hebben in de vraag of en hoe dit te meten is. Niet duidelijk is of het gaat om inzicht in WMO vragen, vragen in het kader van Jeugd en/of vragen over de Participatiewet.

Bij de effectindicator cliëntervaringsonderzoek worden drie indicatoren genoemd: ervaring met de toegang, effecten van de ondersteuning en de kwaliteit van ondersteuning. De vraag is of de voorbereidingscommissie hier cliënten van het Sociaalplein bedoelt (WMO, Jeugd en Participatie) of ook cliënten van externe (zorg)instellingen en MET Welzijn?

Voor beide indicatoren is het ook van belang voor de eerste meting of men weet waar men in eerste instantie moet neerleggen: bij de gemeente of bij een derde? Bij de vraag “ik heb kiespijn, waar moet ik zijn?” is de gemeente niet het aangewezen loket.

Opmerkingen bij de effectindicator economisch domein (Bij16-366)

De indicatoren zoals voorgesteld door de voorbereidingscommissie zijn over het algemeen goede indicatoren. Het aantal indicatoren vinden wij aan de forse kant.. In verband met de praktische uitvoerbaarheid adviseren wij één indicator per doel, namelijk de indicatoren uit de duurzaamheidsmonitor. Deze indicatoren maken benchmarken mogelijk.

Bij kansrijke arbeidsmarkt is de indicator uit de duurzaamheidsmonitor onderverdeeld in de aanvullende indicatoren banen, werkloosheid, vestigingen, arbeidsparticipatie. Dat lijkt dubbel op omdat deze gegevens in de duurzaamheidsmonitor ook zijn meegenomen. De indicatoren bijstandgerechtigden en arbeidsparticipatie geven ongeveer dezelfde informatie.

Twijfel is er over de indicatie die het aantal evenementen zou geven over de de staat van de economie.

Opmerkingen bij de effectindicator dienstverlening (Bij16-368)

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde indicatoren om de raad zo inzicht te geven in de voortgang en geleverde prestaties. Waarstaatjeemeente.nl geeft ons ook de mogelijkheid van andere gemeenten te leren.

Wat ons opvalt is dat de indicatoren allemaal gericht zijn op onze inwoners, terwijl de doelgroep ondernemers en bedrijven een even belangrijke groep is. Zij nemen net andere producten en diensten af en vinden vaak andere aspecten van dienstverlening belangrijk. We stellen daarom voor om twee indicatoren toe te voegen:

- Tevredenheid bedrijven gemeentelijke dienstverlening
- Digitale volwassenheid mbt dienstverlening aan bedrijven

Opmerkingen bij de effectindicatoren communicatie en bestuur (Bij16-369)

De genoemde indicatoren geven inzicht in de mate van aansluiting bij onze inwoners en bedrijven. De vergelijkbaarheid met andere gemeenten via waarstaatjegemeente.nl geeft wat dat betreft ook waardevolle informatie.

Opmerkingen overige indicatoren (Bij16-370 en Bij16-371)

Deze indicatoren zijn in het BBV verplicht. Hierover hebben we geen opmerkingen.

Besluitvorming

Na vaststelling van de indicatoren door uw Raad moeten ze een plek krijgen in de begroting en de verantwoordingsdocumenten. Gezien de voorbereidingstijd en de periode van besluitvorming voor de begroting 2017 moeten wij nader beoordelen of dit haalbaar is. Indien dit niet het geval is willen wij met uw Raad naar een oplossing hiervoor zoeken.

Wij vertrouwen erop dat u onze wensen en bedenkingen in overweging neemt bij de uiteindelijke vaststelling van de indicatoren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
de secretaris, de burgemeester,

J.G. den Hertog

H.M.W. ter Heegde